

IMPLEMENTATIE BESLUIT EXTERNE VEILIGHEID INRICHTINGEN (BEVI)

project 3.1 uit het uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2004-2005
SAMEN STERK, SAMEN VEILIG

PROTOCOL

Definitief

juli 2005

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1.	Historie	3
1.2.	Samen sterk, samen veilig	3
2.	BEVI / REVI	5
2.1.	Wat is BEVI/REVI? (m.b.t. Wm)	5
2.2.	Doel	6
2.3.	Contouren	6
2.4.	Definities en uitwerkingen	6
2.5.	Essentie van het BEVI	8
3.	Protocol	10
3.1.	Rollen	10
3.2.	Quickscan	10
3.3.	Schema 1 Is het BEVI van toepassing?	11
3.4.	Schema 2: Het BEVI is van toepassing. Welke stappen moeten uitgevoerd worden?	12
3.5.	Schema 3.1: Bepaling PR (10^{-6}) contour en invloedsgebied	13
3.6.	Schema 3.2: Gevolgen PR (10^{-6}) contour (verantwoording)	14
3.7.	Schema 3.3: Gevolgen Invloedsgebied (verantwoording GR)	15
3.8.	Overzichtsschema BEVI in de Wm-vergunning	16
	Afkortingen lijst	17
	BIJLAGE 1 Welke informatie heeft de Regionale brandweer nodig om een advies te kunnen geven?	18
	BIJLAGE 2 Welke vragen stelt Wm aan RO?	19
	BIJLAGE 3 Voorbeeld overwegingen	20

1. Inleiding

1.1. Historie

Op 27 oktober 2004 is, middels plaatsing van het inwerkingtredingbesluit in de staatscourant de Algemene Maatregel van Bestuur, het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) van kracht geworden.

Gelijktijdig met het BEVI is ook de Ministeriële Regeling, Regeling externe veiligheid inrichtingen (REVI), in werking getreden.

Het BEVI was reeds op 27 mei 2004 en het REVI op 8 september 2004 in de staatscourant gepubliceerd.

Het BEVI en REVI zijn wettelijke instrumenten die de Wm-vergunning, het bestemmingsplan (WRO) en rampenbestrijding bij inrichtingen met elkaar verbinden.

In het inwerkingtredingbesluit van 27 oktober 2004 zijn een aantal artikelen opgenomen welke uitgezonderd zijn van inwerkingtreding.

(zie hiervoor §2.5 onder het kopje 'inwerkingtredingbesluit')

1.2. Samen sterk, samen veilig

Binnen de provincie Groningen hebben

- de Groninger gemeenten;
- de regionale gemeentelijke samenwerkingsverbanden:
 - Streekraad Oost-Groningen;
 - Regioraad Noord-Groningen;
 - Samenwerkingsverband Westerkwartier;
- de regionale brandweer Groningen;
- de Geneeskundige hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en
- de provincie Groningen,

het uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2004-2005 'Samen sterk, samen veilig' vastgesteld. Dit programma heeft tot doel een gezamenlijke aanpak van de externe veiligheidsproblematiek te stimuleren en kennis en ervaring op te doen met externe veiligheidsbeleid.

Aanleiding voor het uitvoeringsprogramma was het gegeven dat de uitvoering en handhaving van het externe veiligheidsbeleid in Nederland nog niet op het gewenste niveau zijn. Het kabinet Balkenende 1 heeft daartoe extra middelen ter beschikking gesteld die middels programmafinanciering worden verdeeld.

Binnen dit uitvoeringsprogramma zijn aan externe veiligheid gerelateerde projecten opgenomen. Eén van de projecten (3.1.) betreft de implementatie van het BEVI in de milieuvergunningen.

Doel van het project is om protocollen te maken over de samenwerking bij de uitvoering t.b.v. de implementatie van BEVI in milieuvergunningen.

De projectgroep bestaat uit de drie gemeentelijke samenwerkingsverbanden (Streekraad Oost-Groningen, Regioraad Noord-Groningen en samenwerkingsverband Westerkwartier) de gemeenten Groningen en Delfzijl, de regionale brandweer en de provincie Groningen.

De projectgroep heeft op 8 juli 2005 bijgevoegde protocollen vastgesteld.

Project 3.2 Implementatie BEVI in ruimtelijke plannen

Naast het project om BEVI te implementeren in de milieuvergunning is in het uitvoeringsprogramma ook een project t.b.v. de implementatie van BEVI in ruimtelijke plannen.

Er is afstemming tussen de projectleiders geweest ten einde de protocollen op elkaar af te stemmen waarbij de opbouw van de protocollen voor zover mogelijk, gelijk te houden.

2. BEVI / REVI

2.1. Wat is BEVI/REVI? (m.b.t. Wm)

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen, kortweg BEVI, is een Algemene Maatregel van Bestuur waarin categorieën inrichtingen zijn aangewezen waarbij externe veiligheid een relevant aspect bij de Wm-vergunningverlening is. Het REVI (Regeling externe veiligheid inrichtingen) is een regeling waarin een aantal aspecten uit het BEVI is uitgewerkt, het gaat daarbij om een uitwerking van min of meer standaard situaties, de zogenoemde categoriale inrichtingen.

Wm-vergunning inrichting / AMvB inrichting

Uit bovenstaande blijkt dat het BEVI enkel voor Wm-vergunningplichtige inrichtingen van toepassing is. AMvB inrichtingen vallen niet onder het BEVI.

Categorieën inrichtingen

Het BEVI heeft betrekking op de volgende categorieën inrichtingen:

- BRZO '99 bedrijven
- Inrichtingen bestemd voor opslag van stoffen als bedoeld in het BRZO '99
- Door de Minister aangewezen spoorwegemplacementen
- LPG-tankstations
- Inrichtingen waar meer dan 10.000 kg (per opslag) gevaarlijke (afval)stoffen of bestrijdingsmiddelen in emballage worden opgeslagen
- Inrichting waarin een NH₃-koelinstallatie aanwezig is met meer dan 400 kg ammoniak
- Andere door de Minister aangewezen inrichtingen

Categoriale inrichtingen

De LPG-tankstations (met een doorzet < 1500m³/jaar), NH₃-koelinstallaties (tot 10.000 kg.) en opslagen van meer dan 10.000 kg aan gevaarlijke (afval)stoffen of bestrijdingsmiddelen worden ook wel categoriale inrichtingen genoemd, de overige inrichtingen zijn daarmee de niet-categoriale inrichtingen.

Welke vergunningen

Bij een oprichtingsvergunning (een vergunning als bedoeld in art. 8.1 eerste lid onderdeel a Wm) moet het bevoegd gezag

- de grenswaarde van 10⁻⁶ voor al dan niet geprojecteerde kwetsbare objecten in acht nemen
- rekening houden met de richtwaarde van 10⁻⁶ voor al dan niet geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten.

Bij een veranderingsvergunning (een vergunning als bedoeld in art. 8.1 eerste lid onderdeel b Wm) of een revisievergunning (een vergunning als bedoeld in art. 8.4 Wm) moet het bevoegd gezag:

- Indien de aanvraag (veranderingsvergunning- cq. revisievergunningaanvraag) nadelige gevolgen heeft voor het PR de grenswaarde van 10⁻⁶ voor al dan niet geprojecteerde kwetsbare objecten in acht nemen
- Indien de aanvraag (veranderingsvergunning- cq. revisievergunningaanvraag) nadelige gevolgen heeft voor het PR rekening houden met de richtwaarde van 10⁻⁶ voor al dan niet geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten.

Gelijktijdig met het BEVI is ook de Ministeriële Regeling, Regeling externe veiligheid inrichtingen(REVI), in werking getreden.

Het BEVI was al op 27 mei 2004 en het REVI op 8 september 2004 in de staatscourant gepubliceerd.

Middels het BEVI en REVI zijn de Wet milieubeheer vergunning (Wm), ruimtelijke plannen (WRO) en rampenbestrijding bij inrichtingen waarbij externe veiligheid (risico's) met elkaar verbonden

2.2. Doel

Het BEVI heeft tot doel de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken.

Om dit doel werkbaar en toetsbaar te maken is een aantal aspecten door de wetgever gedefinieerd.

2.3. Contouren

Afstanden tot welke objecten zijn van belang?

Bij de bepaling van afstanden inzake het BEVI met als initiator de Wm moet men bij de afstanden toetsen aan het geldende bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is opgenomen wat waar mag worden gebouwd (de bouwvlakken). Deze bouwvlakken zijn bepalend voor de afstand en dus niet de afstand tot het feitelijk gebouwde!

Als men zou uitgaan van het feitelijk gebouwde en de eigenaar van het gebouwde in een later stadium een uitbreiding zou willen doen (iets wat volgens het bestemmingsplan zou mogen) dan kan er een situatie ontstaan dat een kwetsbaar object binnen de 10^{-6} contour valt.

2.4. Definities en uitwerkingen

Geprojecteerd kwetsbaar object

Nog niet gerealiseerd object dat op grond van het voor het desbetreffende gebied geldende bestemmingsplan toelaatbaar is en kan worden geclassificeerd als zijnde kwetsbaar object.

Geprojecteerd beperkt kwetsbaar object

Nog niet gerealiseerd object dat op grond van het voor het desbetreffende gebied geldende bestemmingsplan toelaatbaar is en kan worden geclassificeerd als zijnde beperkt kwetsbaar object.

Invloedgebied

Gebied waarin, volgens bij regeling van Onze Minister gestelde regels, personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico;

Kwetsbare objecten:

1. woningen, m.u.v. woningen die onder de definitie beperkt kwetsbaar vallen;
2. gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten zoals:
 - a. ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen,
 - b. scholen of
 - c. gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen
3. gebouwen waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn zoals:
 - a. kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m² per object of
 - b. complexen waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² per winkel, voorzover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd en
 - c. kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen.

Beperkt kwetsbare objecten:

1. verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare,
2. dienst- en bedrijfswoningen van derden;
3. kantoorgebouwen die niet onder de definitie van kwetsbaar object vallen;
4. hotels en restaurants die niet onder de definitie van kwetsbaar object vallen;
5. winkels die niet onder de definitie van kwetsbaar object vallen;
6. sporthallen, zwembaden en speeltuinen;
7. sport- en kampeerterrains en terreinen die niet onder de definitie van kwetsbaar object vallen;
8. bedrijfsgebouwen, die niet onder de definitie van kwetsbaar object vallen;
9. objecten die met de onder 1 tot en met 5 en 7 genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voorzover die objecten geen kwetsbare objecten zijn, en
10. objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voorzover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval;

Plaatsgebonden risico (PR)

Risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is;

10^{-6} contour

Contour (denkbeeldige lijn) van plaatsen waarop de kans (per jaar) dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een willekeurige plaats op die lijn zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is, één op een miljoen is.

10^{-5} contour

Contour (denkbeeldige lijn) van plaatsen waarop de kans (per jaar) dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een willekeurige plaats op die lijn zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is, één op de honderdduizend is.

Groepsrisico (GR)

Cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen een inrichting waarbij een gevaarlijke (afval)stof of bestrijdingsmiddel betrokken is.

fN-curve

Grafische weergave van het groepsrisico waarbij het aantal slachtoffers wordt uitgezet tegen de cumulatieve kans dat een dergelijke groep slachtoffer wordt van een ongeval (t.o.v. de grafische weergave van de oriëntatiewaarde).

Oriëntatiewaarde

Waarde waarmee het bevoegde gezag rekening moet houden bij de verantwoording van het groepsrisico. Bij de oriëntatiewaarde zijn de overlijdingskansen voor groepen als volgt weergegeven:

- kans op 10 dodelijke slachtoffers 10^{-5}
- kans op 100 dodelijke slachtoffers 10^{-7}
- kans op 1000 dodelijke slachtoffers 10^{-9}

Het bevoegde gezag moet bij de uitoefening van zijn bevoegdheden met de oriëntatiewaarde rekening houden.

QRA

Kwantitatieve risico analyse van activiteiten met gevaarlijke stoffen, bepaald conform CPR 18 (Richtlijn voor kwantitatieve risicoanalyse), welke inzicht geeft in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. (in het engels: **Quantitative Risk Analysis**)

2.5. Essentie van het BEVI

De essentie van het BEVI is de bewerkstelling van een koppeling tussen risicocontouren en effectafstanden van inrichtingen vallend onder de reikwijdte van het BEVI, het bestemmingsplan en hulpverleningsdiensten.

De wetgever heeft in het BEVI een aantal categorieën inrichtingen aangewezen waar risico voor de omgeving mogelijk is.

Er worden om die inrichtingen contouren geplaatst te weten:

- een 10^{-5} contour;
- een 10^{-6} contour; en
- het invloedsgebied.

Om het risico zo veel als mogelijk te minimaliseren en rekening houdend met de omgeving is de essentie van het BEVI om op korte termijn risico's voor (geprojecteerde) kwetsbare objecten die groter zijn dan 10^{-5} te saneren.

Op de middellange termijn én voor nieuwe situaties mogen zich binnen de 10^{-6} contour geen (geprojecteerde) kwetsbare objecten bevinden.

Deze 10^{-6} contour dient status te krijgen door de contour in het bestemmingsplan vast te leggen. Het bestemmingsplan dient zodanig geformuleerd te worden dat binnen de 10^{-6} contour geen kwetsbare objecten gerealiseerd kunnen worden. Deze verplichting (het vastleggen van de 10^{-6} contour in het bestemmingsplan) volgt uit art. 14 lid 4 BEVI.

Het invloedsgebied hoeft niet in het bestemmingsplan te worden vastgelegd maar is van belang voor de verantwoording van het groepsrisico.

Inwerkingtredingbesluit

In het inwerkingtredingbesluit (besluit 7/10, publicatie 26/10, effectief 27/10/2004) zijn een aantal artikelen uitgezonderd van inwerkingtreding.

Van de uitgezonderde artikelen hebben een aantal betrekking op de WRO kant van het BEVI. Bedoelde uitgezonderde artikelen hebben betrekking op afstanden die krachtens art. 8.40 Wm in acht genomen moeten worden.

Andere uitgezonderde artikelen hebben betrekking op sanering en de 10^{-6} contour van bestaande inrichtingen.

In art. 17 is de verplichting opgenomen om te realiseren dat situaties, waarbij zich binnen de 10^{-5} contour van een inrichting kwetsbare objecten bevinden, binnen 3 jaar na vaststellen van het besluit zich niet meer voordoen.

De bepalingen in het inwerkingtredingbesluit hebben tot gevolg dat deze saneringsverplichting alleen van toepassing is op BRZO inrichtingen en LPG-tankstations. Art. 18 van het BEVI heeft betrekking op de 10^{-6} contour en het gegeven dat er zich, z.s.m. doch uiterlijk op 1/1/2010, geen (geprojecteerde)kwetsbare objecten meer binnen de 10^{-6} contour mogen bevinden.

De bepalingen uit het inwerkingtredingbesluit hebben tot gevolg dat deze verplichting voor bestaande situaties enkel van toepassing is op BRZO bedrijven en voor LPG-tankstations indien de Minister daarvoor afstanden heeft vastgesteld.

Omdat de Minister nog geen afstanden heeft vastgesteld voor de 10^{-6} contour van bestaande LPG-tankstations is deze verplichting nog niet van kracht. (na vaststelling van afstanden door de Minister vervalt 1/1/2010 en moet daarvoor gelezen worden z.s.m. doch uiterlijk 5 jaar na het vaststellen van de afstanden)

Eerste trap

Binnen drie jaar (i.c. voor 27 oktober 2007) moeten alle bestaande situaties waar kwetsbare objecten zich binnen bevinden de 10^{-5} contour van een inrichting welke onder het BEVI valt zijn opgelost.

Gelet op het inwerkingtredingbesluit is deze saneringsverplichting (voorlopig) alleen van toepassing is op BRZO inrichtingen en LPG-tankstations.

Tweede trap

Het BEVI regelt en beschrijft zaken en werkwijzen om er voor te zorgen dat er zich (uiterlijk) op 1 januari 2010 geen kwetsbare objecten bevinden binnen de 10^{-6} contour van de inrichtingen die onder het BEVI vallen.

Gelet op het inwerkingtredingbesluit is deze verplichting (voorlopig) alleen van toepassing is op BRZO inrichtingen. Voor LPG-tankstations geldt deze verplichting z.s.m. doch uiterlijk 5 jaar na het vaststellen van de afstanden.

3. Protocol

Het protocol BEVI in de milieuvergunning bestaat uit een aantal stappen:

1. Quick scan stap 1 : valt een inrichting onder het BEVI
2. Quick scan stap 2 : welke stappen moeten worden ondernomen
3. Quick scan stap 3 : hoe moeten de stappen worden uitgevoerd

3.1. Rollen

Ruimtelijke Ordening

Ruimtelijke ordening (RO) is deskundige op het gebied van de ruimtelijke plannen (m.n. het bestemmingsplan). Zij fungeert als kennispunt van ruimtelijke plannen omtrent zaken die wel of niet mogen, ontwikkelingen, voorbereidingsplannen, WRO-procedures enz. enz..

Tevens is zij coördinator van eventueel te ondernemen stappen op RO-vlak.

Milieuvergunningen

De vergunningverlener is deskundige op het gebied van milieuvergunningen (incl. het EV aspect) Zij fungeert als kennispunt van milieuvergunningen, ontwikkelingen op milieu en EV gebied, milieubeleid, Wm-procedures enz. enz..

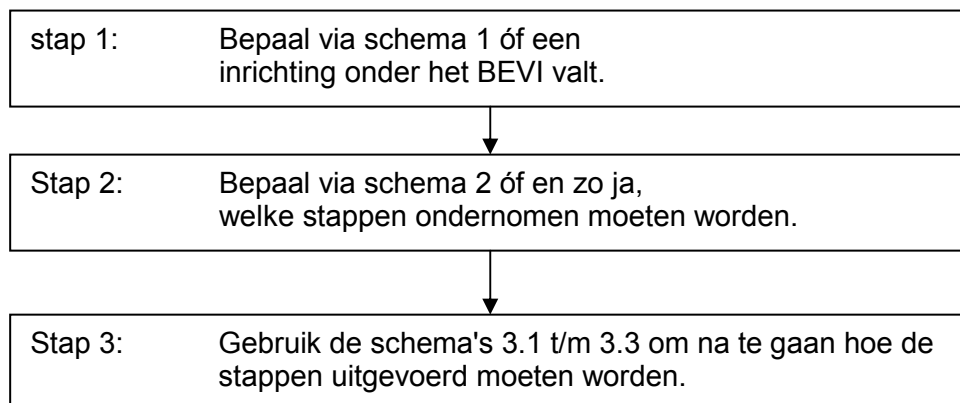
Tevens is zij coördinator van eventueel te ondernemen stappen op Wm-vlak en stelt zij de vragen de Regionale brandweer en RO

Regionale brandweer

De regionale brandweer is deskundige op het gebied van de hulpverlening. Zij fungeert als kennispunt van proactieve, preventieve, preparatieve en repressieve maatregelen. Zij heeft een adviserende rol inzake de verantwoording van het groepsrisico. Tevens is zij coördinator van eventueel te ondernemen stappen op HVD-vlak.

Bij haar adviesrol treedt de regionale brandweer altijd in overleg met de gemeentelijke brandweer.

3.2. Quickscan

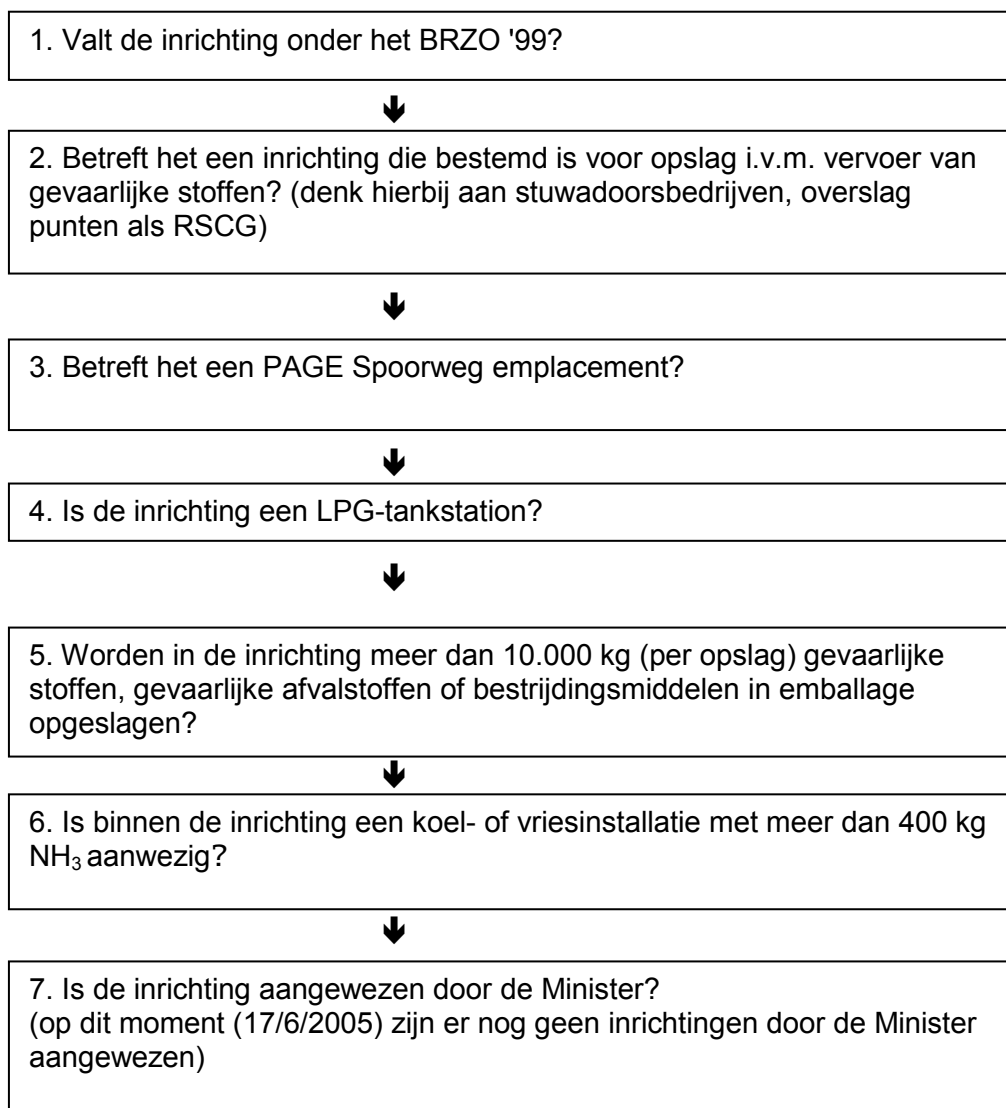

Let op: stappen 2 en 3 moet in projectteam verband worden uitgevoerd!!!

Het projectteam bestaat ten minste uit vertegenwoordigers van of namens:

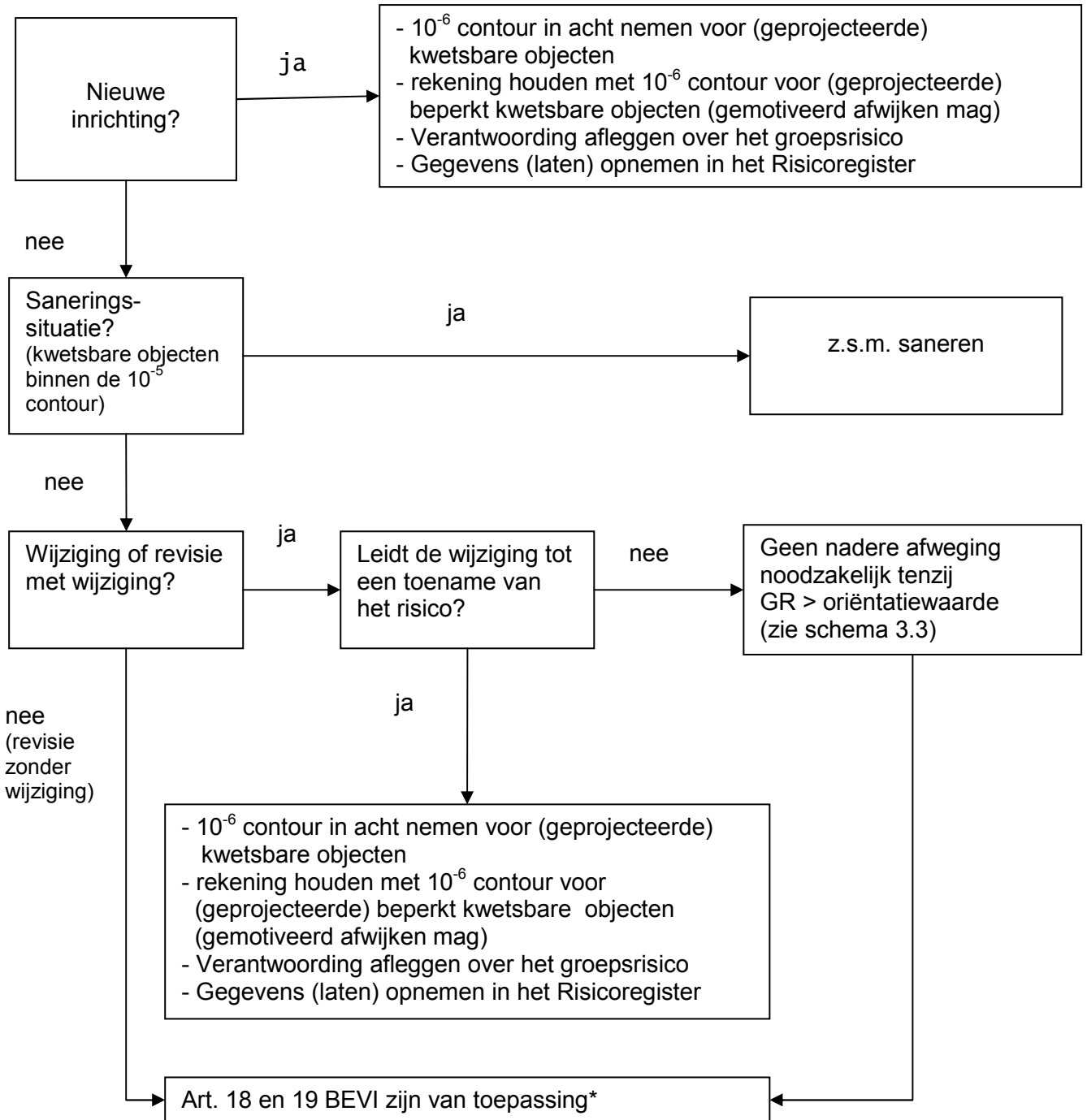
- het bevoegd gezag Wm;
- het bevoegd gezag RO van de gemeente(n) waarvan het grondgebied geheel of gedeeltelijk binnen het invloedsgebied van de inrichting ligt;
- de regionale brandweer.

3.3. Schema 1 Is het BEVI van toepassing?

Is het antwoord op één van deze vragen 'Ja' dan is het BEVI van toepassing op de inrichting.

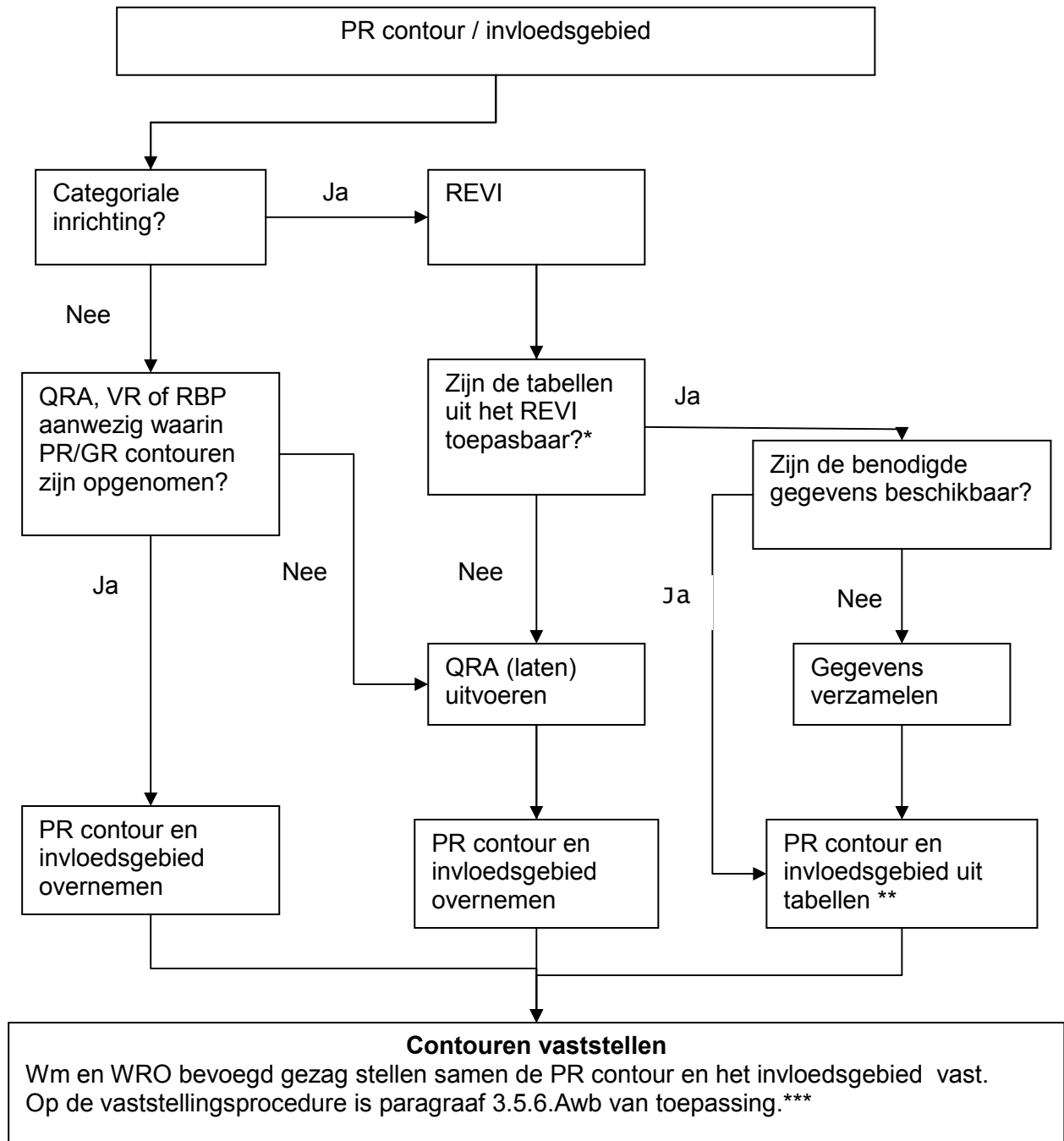
3.4. Schema 2: Het BEVI is van toepassing. Welke stappen moeten uitgevoerd worden?

* Art. 18 brengt bestaande situaties in overeenstemming met het BEVI. E.e.a. houdt in bestaande situaties of op 1-1-2010 aan de 10^{-6} grenswaarde voldoen voor kwetsbare objecten of 5 jaar na vaststellen, door de Minister, van een 10^{-6} contour voor bestaande situaties.

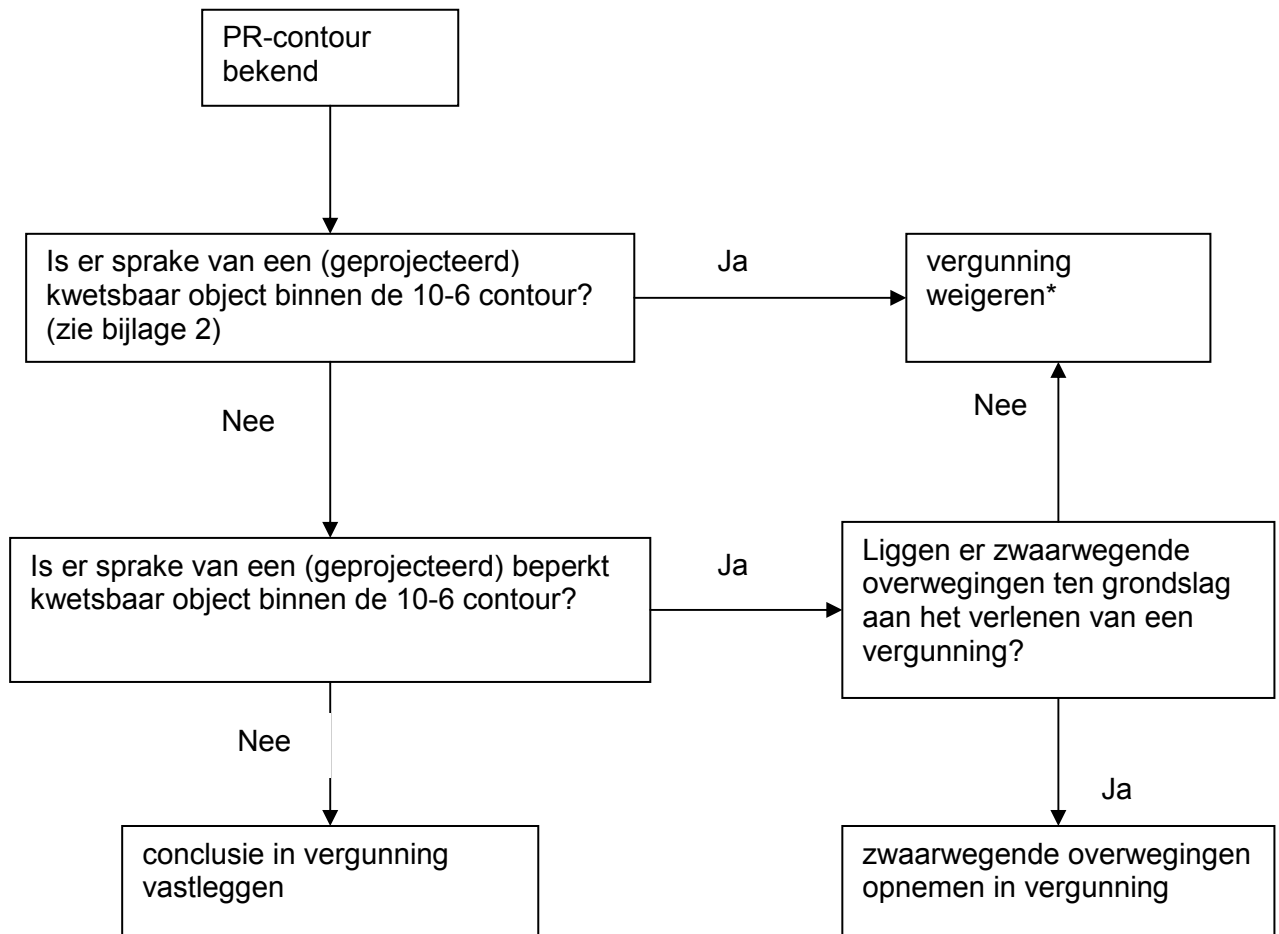
art. 19 geeft aan dat het bevoegd gezag van de Wm en WRO samen een plan moeten opstellen om uitvoering te geven aan art. 18.

3.5. Schema 3.1: Bepaling PR (10⁻⁶) contour en invloedsgebied

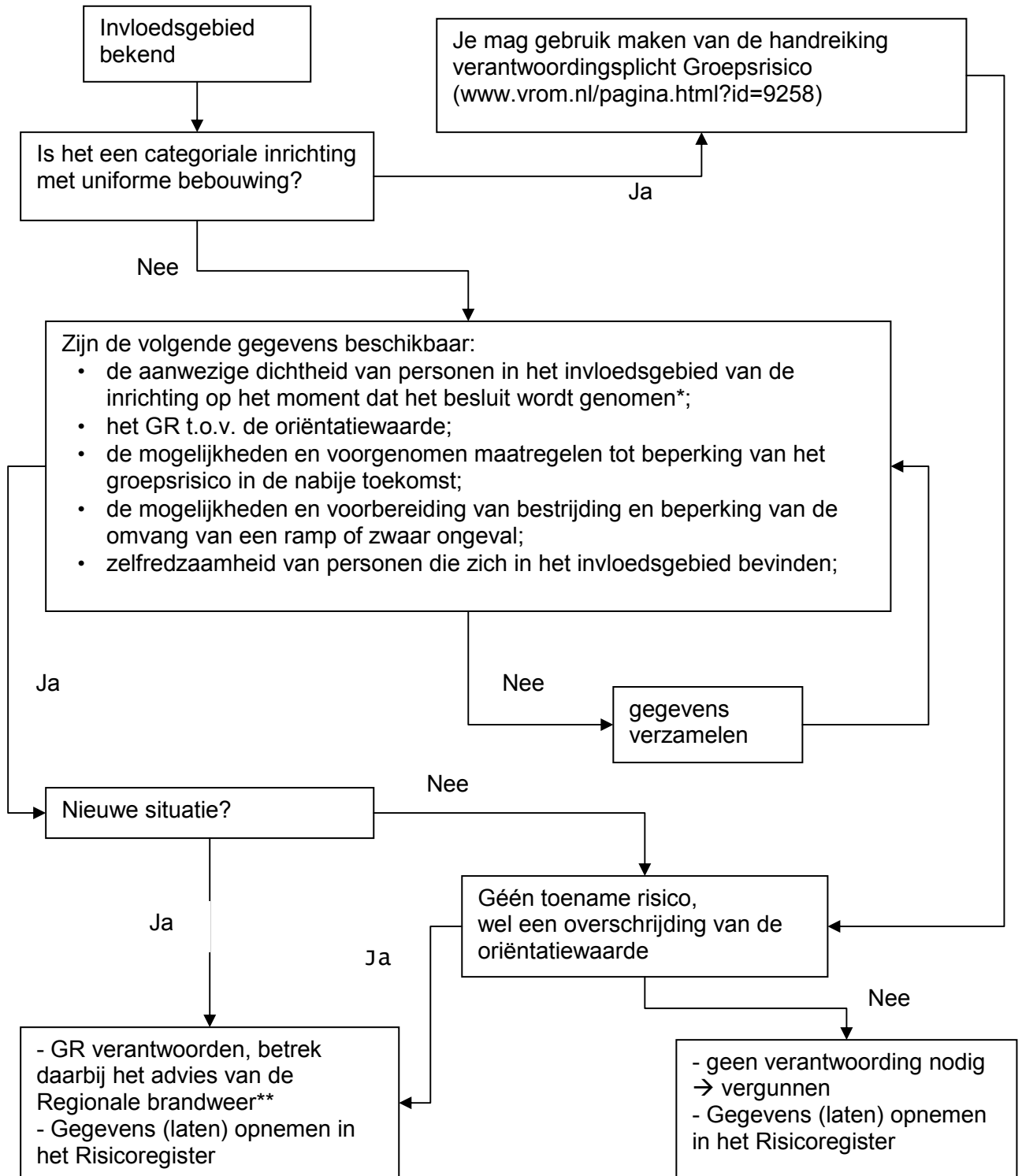
- * Het gebruik van de tabellen zoals beschreven in het REVI is voorbehouden aan nieuwe situaties. Wij zijn van mening dat indien er voor nieuwe situaties tabellen beschikbaar deze ook bruikbaar zijn in bestaande situaties waarbij aan voorwaarden van het gebruik van de tabel is voldaan.
- ** Indien de categoriale inrichting een CPR 15-2 opslag is mag ook een berekening (QRA) worden uitgevoerd (art. 3 REVI)
- *** Een Wm-vergunning doorloopt ook een 3.5.6. Awb procedure, het besluit kan dus gecombineerd worden. Aandachtspunt is dan wel dat bij iedere volgende revisie de contouren opnieuw moeten worden vastgesteld.

3.6. Schema 3.2: Gevolgen PR (10⁻⁶) contour (verantwoording)

* Indien het mogelijk is kan ook het bestemmingsplan worden aangepast. Vervolgens het schema nogmaals doorlopen.

3.7. Schema 3.3: Gevolgen Invloedsgebied (verantwoording GR)

* Dit houdt in dat er voor de verantwoording van het groepsrisico dus een onderscheid wordt gemaakt tussen gerealiseerde- en geprojecteerde objecten !!!

** Bij de verantwoording van het GR heeft de regionale brandweer een adviserende taak. Om een advies te kunnen geven heeft de regionale brandweer de gegevens nodig die in bijlage 1 zijn opgenomen.

3.8. Overzichtsschema BEVI in de Wm-vergunning

BEVI in de Wm-vergunning

Fasen in het Milieuvergunning proces	Stappen	Werkwijze veiligheidstoets	Acties Milieu (MD)	Acties RO	Actie (regionale) Brandweer
Initiatieffase	Vorbereiding	Wm bevoegd gezag neemt initiatief tot plan. Wm bevoegd gezag doet quick-scan EV. Valt de inrichting onder het BEVI?	Informeert regionale brandweer en RO van project. En stelt de benodigde vragen aan RO.	Informeert naar het bestemmingsplan m.b.t. (geprojecteerde) (beperkt) kwetsbare objecten en neemt mogelijke wijzigingen in het bestemmingplan mee. Geeft antwoord op de vragen van MD	Regionale brandweer betreft info van de gemeentelijke brandweer, zodat alle Pro-actieve ,preventieve, preparatieve en repressieve middelen inzichtelijk zijn om te adviseren m.b.t. het GR.
Adviesfase	Onderzoek	Het Wm bevoegd gezag, nodigt projectteam (RO en regionale brandweer) uit voor het maken van afspraken.	Wm bevoegd gezag, zorgt voor alle noodzakelijke bescheiden van de inrichting om de PR en GR contour vast te kunnen stellen. Daarna stuurt zij de ingediende aanvraag (incl. EV gegevens) aan alle wettelijke adviseurs (incl. regio brandweer.		Regionale brandweer maakt inzichtelijk wat de mogelijke omvang is van een calamiteit. Tevens maakt zij inzichtelijk wat de max. slagkracht van de hulpverleningsdienst is.
Besluitvormingsfase	Contouren PR/GR vaststellen. GR verantwoordden EV aspecten bundelen in ontwerpbesikking	Externe veiligheid wordt uitgewerkt. Resultaat: veiligheidsparagraaf. Deze wordt opgenomen in de ontwerpbesikking	Stelt ontwerpbesikking op incl. veiligheidsparagraaf, rekening houdend met de adviezen van de regionale brandweer.	Zorgt voor doorvoer van wijzigingen in het bestemmingsplan, indien noodzakelijk.	Stelt formeel advies op m.b.t. pro-actieve, preventieve en preparatieve voorwaarden op om het risico te verkleinen.
Ontwerpbesikking (Awb procedure)	wettelijke procedure		ontwerpbesikking gaat in procedure (ter visie)		

Afkortingen lijst

AmvB	Algemene maatregel van Bestuur
Awb	Algemene wet bestuursrecht
BEVI	Besluit externe veiligheid inrichtingen
BRZO	Besluit risico's en zware ongevallen
CPR	Commissie preventie van rampen door gevaarlijke stoffen
EV	Externe veiligheid
GR	Groepsrisico
HVD	Hulpverleningsdienst
MD	Milieudienst
PR	Plaatsgebonden risico
QRA	Kwantitatieve risicoanalyse
RBP	Rampen bestrijdingsplan
REVI	Regeling externe veiligheid inrichtingen
RO	Ruimtelijke ordening
WM	Wet milieubeheer
WRO	Wet ruimtelijke ordening

BIJLAGE 1 Welke informatie heeft de Regionale brandweer nodig om een advies te kunnen geven?

Om als regionale brandweer te kunnen adviseren, is het nodig dat in de adviesfase voorafgaand aan het opstellen van de ontwerpbeschikking (zie veiligheidstoets) de volgende punten worden onderzocht.

- *Wat zijn de contouren van het plaatsgebonden risico en het invloedsgebied?*
 - *Opstellen van een QRA, indien er geen vaste contouren zijn vastgelegd, zoals bij de REVI de zogenaamde categoriale inrichtingen.*
 - *De contouren van het PR en het invloedsgebied dienen duidelijk op schaal te worden weergegeven.*
- *Welke risico-ontvangers bevinden zich binnen het invloedsgebied?*
 - *Hiervoor zijn de volgende bescheiden noodzakelijk:*
 - *De aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied*
 - *De oriënterende waarde van het GR*
 - *Objecten binnen het invloedsgebied, kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten*
 - *Welke (toekomst) plannen zijn er voor de omliggende omgeving (planologisch, infrastructureel)*
- *Welke preventieve en preparatieve voorziening zijn al aanwezig (bij advies inzake een veranderings(revisie)vergunning) of welke proactieve, preventieve en preparatieve maatregelen worden toegepast (bij advies inzake een oprichtingsvergunning)?*

Indien bovengenoemde gegevens aangeleverd zijn door de aanvrager, kan op basis van deze informatie een analyse worden gemaakt van de mogelijke scenario's met bijbehorende effecten, zodat advies gegeven kan worden hoe de veiligheid binnen de inrichting vergroot kan worden of welke maatregelen noodzakelijk zijn voor de rampbestrijding.

BIJLAGE 2 Welke vragen stelt Wm aan RO?

Om als projectgroep duidelijkheid te creëren omtrent met name de PR-contour (10-6) en de gevolgen daarvan voor de vergunbaarheid van de situatie is het van belang dat er duidelijkheid bestaat over de gegevens omtrent kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

De antwoorden op de volgende vragen kunnen bijdragen aan een duidelijk beeld omtrent de aanwezigheid van (geprojecteerde) kwetsbare objecten.

1. Zijn er binnen de 10-6 contour (*.m.) in het bestemmingsplan bebouwingsvlakken aanwezig waar woningen mogelijk zijn met een dichtheid van 3 of meer woningen per hectare?
2. Zijn er binnen de 10-6 contour (*.m.) in het bestemmingsplan bebouwingsvlakken aanwezig waar ziekenhuizen, bejaardenhuizen, verpleeghuizen, scholen of dagopvang voor kinderen, ouderen, zieken of gehandicapten mogelijk zijn?
3. Zijn er binnen de 10-6 contour (*.m.) in het bestemmingsplan bebouwingsvlakken aanwezig waar gebouwen zoals kantoren, hotels of restaurants met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m² mogelijk zijn? (let hierbij op de mogelijkheid van meerdere bouwlagen!!!)
4. Zijn er binnen de 10-6 contour (*.m.) in het bestemmingsplan bebouwingsvlakken aanwezig waar winkels (een supermarkt, hypermarkt of warenhuis) met een bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² mogelijk zijn?
5. Zijn er binnen de 10-6 contour (*.m.) in het bestemmingsplan bebouwingsvlakken aanwezig waar winkelcomplexen voor meer dan 5 winkels met een gezamenlijk bruto vloeroppervlak van meer dan 1000 m² mogelijk zijn?
6. Zijn er binnen de 10-6 contour (*.m.) in het bestemmingsplan bestemmingen voor kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor een het verblijf van meer dan 50 personen voor een verblijf van meerdere dagen mogelijk?

Als het antwoord op één van deze vragen 'JA' is dan zijn er (geprojecteerde) kwetsbare objecten binnen de 10-6 contour aanwezig.

* 10⁻⁶ of PR contour volgt uit schema 3.1.

BIJLAGE 3 Voorbeeld overwegingen

Bij het BEVI in de milieuvergunning zijn de volgende situaties mogelijk:

1. PR en invloedsgebied liggen binnen de inrichting of zijn nvt;
2. PR en ligt binnen de inrichting en binnen het invloedsgebied zijn géén (geprojecteerde) beperkt kwetsbare objecten aanwezig.
3. Binnen PRcontour géén (beperkt) kwetsbare objecten over het invloedsgebied een positief advies van de regionale brandweer (het is te behappen)
4. Bij een bestaande situatie binnen PR wel (beperkt) kwetsbare objecten en een positief advies van de regionale brandweer
5. de verschillende scenario's als onder 3 en 4 maar dan met een negatief advies van de regionale brandweer maar het college wil de situatie toch vergunnen.

In de specifieke situatie zal er maatwerk geleverd moeten worden in de overwegingen. Onderstaand zijn een tweetal voorbeelden (een LPG-tankstation en een BRZO inrichting) van overwegingen zoals die tot nu toe zijn opgenomen.

Let op, onderstaande overwegingen zijn slechts voorbeelden opgesteld vóór de totstandkoming van onderhavig protocol.

Het is zeker niet de bedoeling er een uitgebreid verhaal van te maken in situaties waarin Wm, WRO en regionale brandweer samen tot de conclusie komen dat de contouren bekend zijn en de externe risico's (PR en GR) acceptabel, beheersbaar en goed vastgelegd (in bestemmingsplan) zijn een eenvoudige wijze kunnen worden vastgelegd.

Overwegingen uit de vergunning van een LPG-tankstation te Marum

Algemeen

Het beleid ten aanzien van het produceren, verwerken, opslaan en vervoeren van gevaarlijke stoffen begint steeds vastere vormen aan te nemen. De overheid werkt hard aan het vastleggen van veiligheidsnormen die in acht moeten worden genomen en waarmee zowel op het gebied van milieu als op het gebied van de ruimtelijke ordening rekening moet worden gehouden. Nieuw aan het veiligheidsbeleid is dat de afwegingen ten aanzien van risico's op ongevallen die doden en gewonden tot gevolg kunnen hebben, duidelijk zichtbaar moeten worden gemaakt en niet langer onbewust of impliciet moeten plaatsvinden.

Inmiddels is ten aanzien van inrichtingen het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (REVI) in het Staatsblad gepubliceerd en op 27 oktober 2004 in werking getreden. Ook ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen zullen in de toekomst wettelijke normen worden vastgesteld. Vooralsnog dient op dit punt echter te worden gewerkt met bestaande circulaire, nota's en handreikingen zonder wettelijke status.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen richt zich primair op inrichtingen als bedoeld in de Wet milieubeheer. Deze inrichtingen brengen risico's met zich mee voor de in de omgeving gelegen risicogevoelige objecten. Het besluit onderscheidt twee categorieën risicogevoelige objecten, namelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Dit onderscheid is gebaseerd op maatschappelijke opvattingen over de groepen mensen die in het bijzonder moeten worden beschermd en op gegevens als het aantal personen en de verblijfstijd van groepen mensen.

Het besluit geeft waarden voor het risico dat toelaatbaar wordt geacht voor deze objecten. Hierbij worden twee vormen van risico onderscheiden.

Plaatsgebonden risico

Allereerst het plaatsgebonden risico. Het plaatsgebonden risico is een maat voor het overlijdensrisico op een bepaalde plaats waarbij het niet van belang is of op die plaats daadwerkelijk een persoon aanwezig is. In het besluit is het plaatsgebonden risico gedefinieerd als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een inrichting zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met een gevaarlijke stof. Dit risico laat zich goed ruimtelijk vertalen aangezien het om punten gaat waar zich een bepaald risico voordoet. Deze punten kunnen worden verbonden tot een contour.

Voor de zogenaamde categoriale inrichtingen, inrichtingen waarbij slechts één stof of categorie van stoffen verantwoordelijk is voor het risico, kan het plaatsgebonden risico (afhankelijk van de hoeveelheid aanwezige stoffen), eenvoudig worden bepaald. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om LPG, enkelvoudige opslagen, ammoniakopslag en dergelijke. Voor deze inrichtingen is op basis van een ministeriële regeling de plaatsgebonden risicocontour vertaald in een afstand. Bij de niet-categoriale inrichtingen, inrichtingen waarbij niet steeds dezelfde stoffen aanwezig zijn en waarbij stoffen wellicht worden bewerkt, kan geen standaard afstand worden bepaald. De ligging van de plaatsgebonden risicocontour zal hierbij moeten worden bepaald door een risicoanalyse.

Voor kwetsbare objecten geldt een harde normstelling in de vorm van een grenswaarde. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt een richtwaarde. De grenswaarde dient altijd en de richtwaarde zoveel mogelijk in acht te worden genomen. Zowel de grens- als de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico zijn bepaald op 10^{-6} per jaar (1 op de 1.000.000). Voor bestaande kwetsbare objecten mag gedurende drie jaar na de vaststelling van het besluit een grenswaarde van 10^{-5} per jaar (1 op de 100.000) worden aangehouden. Tevens wordt er een termijn genoemd tot 1 januari 2010 waarbinnen aan de norm van 10^{-6} worden voldaan. Echter, blijkt uit het gestelde in het Besluit van 7 oktober 2004 "houdende vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit externe veiligheid Inrichtingen", Staatsblad 521 is de termijn van 01-01-2010 nog niet in werking getreden. In de toelichting van het Besluit is te lezen dat of en wanneer deze termijn wel gaat gelden afhankelijk is van de uitkomsten van het project "Integrale ketenstudies ammoniak, chloor en LPG" en de omvang van een eventuele saneringsoperatie met de genoemde afstand kan worden vastgesteld. Voor situaties met een te hoog risico geldt bovendien dat tot 2010 de situatie niet mag verslechteren (standstill-beginsel). Indien bijvoorbeeld sprake is woningen binnen de 10^{-5} -contour doet zich een acute saneringssituatie voor en zal binnen drie jaar de milieuvergunning moeten worden ingetrokken of aangescherpt of de woning moeten zijn gesaneerd.

Aangezien het bij beperkt kwetsbare objecten slechts gaat om een richtwaarde, geldt voor deze objecten geen saneringsverplichting.

Groepsrisico

Ten tweede kent het besluit het zogenaamde groepsrisico. In het besluit wordt dit gedefinieerd als de (cumulatieve) kansen dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als direct gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van de inrichting en van één ongeval in die inrichting, waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het groepsrisico moet worden bepaald binnen het invloedsgebied van de inrichting. Voor het groepsrisico gelden, anders dan voor het plaatsgebonden risico, geen grenswaarden, maar slechts oriënterende waarden. Het gaat om een maatschappelijke verantwoordingsplicht aan de hand van het risico. De wijze waarop met het groepsrisico moet worden omgegaan, blijkt uit een bij het besluit behorende ministeriële regeling en de in concept beschikbare "Handreiking Groepsrisico".

Locatie specifiek

Uit artikel 2, eerste lid onder e van het BEVI vloeit voort dat het tankstation Berends aan de Hoornweg 2 te Marum een inrichting is waarop het besluit van toepassing is. Tankstation Berends is namelijk een LPG-tankstation als bedoeld in artikel 1, eerste lid onderdeel b, van het Besluit LPG-tankstations milieubeheer. Het BEVI verplicht de gemeente bij een aanvraag om een vergunning deze te toetsen aan het plaatsgebonden risico en het groepsrisico te motiveren. Conform artikel 12 lid 3, hebben wij de Regionale Brandweer in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het groepsrisico en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. Over de inhoud van het gestelde in deze beschikking is overleg gevoerd met de Regionale Brandweer. De reactie van de Regionale Brandweer is als bijlage bij deze beschikking gevoegd.

Plaatsgebonden risico

Conform artikel 4 vijfde lid onderdeel a van het besluit gelden voor een LPG tankstation met een doorzet van LPG minder dan 1500 m³ vaste afstanden die, overeenkomen met de 10⁻⁵ en 10⁻⁶ contouren. Bij een doorzet van minder dan 1000 m³ gelden de volgende afstanden:

	10 ⁻⁶ contour	10 ⁻⁵ contour
Afstand vanaf vulpunt(m)	45	25
Afstand vanaf ondergronds reservoir (m)	25	15
Afstand vanaf afleverzuil (m)	15	

Binnen de 10⁻⁵ contour bevinden zich geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten. De bedrijfswoning wordt niet beschouwd als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object.

Binnen de 10⁻⁶ contour bevinden zich de volgende kwetsbare objecten: de woningen aan de Hoornweg 4, Wendtsteinweg 96 en Lindsterlaan 2 te Marum.

Conform het BEVI artikel 4, derde en vierde lid, neemt de gemeente indien de aanvraag nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico, bij de beslissing op de aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 8.4 van de Wm de grenswaarden genoemd in de artikelen 7 eerste lid en 24 eerste lid in acht en wordt rekening gehouden met de richtwaarden uit artikel 7 tweede lid van het besluit.

Uit de vergunningaanvraag blijkt dat de aangevraagde activiteiten geen nadelige gevolgen hebben voor het plaatsgebonden risico, er vinden geen wijzigingen plaats aan de LPG tankinstallatie, de LPG tank met toebehoren. Ten opzichte van de eerder verleende revisievergunning merken wij op dat in die vergunning geen maximale doorzet aan LPG was opgenomen. In onderhavige vergunningaanvraag is een doorzet aan LPG genoemd van maximaal 500m³ per jaar. Het opnemen van een maximale doorzet aan LPG brengt met zich mee dat ook het aantal leveranties van LPG aan het station gereguleerd wordt.

Dit betekent dat de onderhavige aanvraag niet behoeft te worden getoetst aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico uit het BEVI.

Ten aanzien van een eventuele saneringsverplichting in de toekomst wordt nog het volgende opgemerkt.

Indien wel een kwetsbaar object binnen de 10⁻⁵ contour zou zijn gelegen, dan diende uiterlijk 3 jaar na het van kracht worden van het besluit aan de 10⁻⁵-norm voor het plaatsgebonden risico te worden voldaan (conform artikel 17 lid 1 en 2 van het besluit). Aangezien zich geen kwetsbare objecten binnen de 10⁻⁵ contour bevinden, is deze saneringsverplichting niet aan de orde.

Zoals reeds gesteld is artikel 18 van het BEVI nog niet geheel effectief in werking getreden: de saneringsverplichting voor de langere termijn is nog niet effectief. Mocht ten aanzien van het tankstation deze verplichting wel gaan, gelden dan brengt dit met zich mee dat in beginsel op 01-01-2010 aan de 10⁻⁶-norm moet worden voldaan. De gemeente Marum zal op dat moment een besluit nemen over een eventueel te volgen saneringstraject.

Tenslotte wordt nog gewezen op het Nationaal Milieubeleids plan-4 waarin is opgenomen dat voor de beoordeling van risico's bij vergunningverlening kan worden volstaan met een toets

aan de geformuleerde technische en organisatorische eisen en veiligheidsafstanden. Via de Wet milieubeheer wordt gestreefd naar het zoveel mogelijk redelijkerwijs beperken van de risico's. De gemeente Marum en de aanvrager van onderhavige vergunning onderzoeken de mogelijkheden op welke manier zo spoedig mogelijk aan deze verplichting kan worden voldaan.

Groepsrisico

Conform het BEVI artikel 12 dient de gemeente in het besluit de verantwoording van het groepsrisico te motiveren. Bij deze motivering dient aandacht besteed te worden aan:

- a) de aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied;
- b) het groepsrisico en de bijdrage van een eventuele verandering van de inrichting aan het groepsrisico;
- c) de mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst;
- d) de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval;
- e) de mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de inrichting om zich in veiligheid te brengen.

Ad a)

Voor de LPG-stations geldt op basis van de ministeriële uitvoeringsregeling dat de straal van het invloedsgebied 150 m bedraagt (bijlage 2, tabel 1 van de uitvoeringsregeling). Het invloedsgebied heeft daarmee een oppervlakte van 7.07 ha. Aangezien tussen de 10-6-contour en de 10-5-contour (beperkt) kwetsbare objecten voorkomen, moet het invloedsgebied worden verminderd met het oppervlak binnen de 10-5-contour. Ofwel $7.07 \text{ ha} - (3.14 \times 25^2) = 6.87 \text{ ha}$. Uit diezelfde uitvoeringsregeling volgt uit tabel 1 van het onderdeel "groepsrisico dichtheden personen per hectare" dat de personendichtheid 13 personen per hectare mag bedragen wil de oriënterende waarde niet worden overschreden. Dit komt dus neer op $6.87 \times 13 = 89$ personen.

Binnen het hierboven berekende invloedsgebied van het LPG-station aan de Hoornweg 2 komen de volgende objecten voor waarbij de bebouwde oppervlakte binnen het invloedsgebied is aangegeven:

- 72 woningen
- woonzorgcentrum circa 47 wooneenheden
- één winkel 1.350 m²

Om de bijbehorende personendichtheid te kunnen bepalen, wordt gebruikgemaakt van het zogenaamde "parse boek" (CPR 18) met kengetallen. In onderstaande tabellen is dit schematisch weergegeven.

Bedrijfstak	Kengetal	Personendichtheid invloedsgebied
Woningen	2,4 persoon/woning	173
Woonzorgcentrum	1 persoon/woning	47
Detailhandel	30 m ² per persoon	45
Totaal		265

Uit de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico blijkt dat voor gebieden waar geen sprake is van een uniforme personendichtheid geen gebruik mag worden gemaakt van de correctietabellen uit de ministeriele regeling. In dit geval kan enkel de aanwezigheid van personen worden genuanceerd door het onderscheid te maken tussen de nacht- en dagperiode en aan de hand hiervan te komen tot een gecorrigeerde etmaalwaarde. Voor woningen kan worden uitgegaan van een bezetting van 70% gedurende de dagperiode en 100% gedurende de nachtperiode. Voor een woonzorgcentrum ligt de bezetting gedurende zowel de dagperiode als de nachtperiode op 100%. Voor bedrijven en detailhandel ligt dit op

respectievelijk 100% en 0% voor bedrijven zonder ploegendiensten. Dit betekent dat de personendichtheid op de volgende wijze kan worden gecorrigeerd.

Bedrijfstak	Correctie op personendichtheid	Personendichtheid gecorrigeerd
Woningen	173 * (100% + 70% / 2)	(afgerond) 147
Woonzorgcentrum	47 * (100%)	47
Detailhandel	45 * (100% + 0% / 2)	(afgerond) 22
Totaal		216

Geconcludeerd wordt dat de personen dichtheid per hectare boven de oriënterende richtwaarde ligt.

Ad b)

De, reeds lang bestaande, situatie op het LPG station ondergaat geen veranderingen die van negatieve invloed zijn op het groepsrisico. Doordat er in de aanvraag om de vergunning een doorzet aan LPG wordt genoemd van maximaal 500 m³ kan dat aangemerkt worden als een verandering ten opzichte van de reeds vergunde situatie en wordt ook het aantal LPG leveranties beperkt ten opzichte van de vigerende vergunning.

In de voorschriften verbonden aan onderhavige vergunning is onder andere het volgende voorschrift opgenomen: "Het vullen van de LPG tank mag alleen in de dagperiode plaatsvinden onder aanwezigheid van de beheerder of eigenaar van het tankstation". Met dit voorschrift wordt bewerkstelligd dat de personendichtheid ten tijde van het vullen van de LPG tank lager is dan in de avond en nachtperiode. Daarnaast is het voor omwonenden in het algemeen moeilijker om te vluchten in het donker dan bij daglicht.

Ad c)

Vooralsnog gaan wij ervan uit dat het tankstation uiterlijk 01-01-2010 zal moeten voldoen aan de 10-6 contour. Tot die tijd zal er een lamellenkast dienen te worden geplaatst conform de voorschriften uit het Besluit LPG tankstations. De lamellenkast dient te worden geplaatst op het leidingwerk dat boven de LPG tank uitkomt en heeft, gelet op de werkelijke afstanden, geen betrekking op het vulpunt.

De mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico is met de aanvrager van deze vergunning in het vooroverleg besproken. Dat heeft geleid tot de aangevraagde doorzet aan LPG per jaar en de afspraak dat alternatieven in de vorm van een mogelijke verplaatsing van het tankstation of het afstoten van LPG opslag en verkoop blijvend door zowel de gemeente Marum als de aanvrager zullen worden onderzocht. Gelet op het benodigde tijdspad dat met een dergelijke ingrijpende beslissing gepaard gaat is het niet mogelijk dit in deze beschikking mee te nemen.

Ad d)

De onderhavige locatie is aangegeven op de Risicokaart, de brandkranenkaart alsmede genoemd in de folder (Informatie over risico's in Groningen). De folder is tezamen met de kennisgeving aan alle woningen gelegen binnen de 150 meter contour gezonden. Aan de folder is bekendheid gegeven door een publicatie in het Achtdorpennieuws en bevindt zich tevens op de website van de gemeente Marum. Tevens verwijzen wij naar het door de regionale Brandweer opgestelde en bijgevoegde advies alsmede naar het gestelde onder "(Ad e)".

Ad e)

De mogelijkheden voor personen om zichzelf in veiligheid te brengen in geval van een ramp bij het tankstation Berends zijn onder andere afhankelijk van de persoonlijke gesteldheid en het type ramp (explosie/gaswolk of grote brand).

De regionale Brandweer beschikt over een “meetploeg” die er tevens voor zorg dragen dat de sirenes in werking treden. Het is daarna aan de omwonenden om adequaat te reageren op de alarmsignalen en de aanwijzingen van de hulpverleners. De sirene bevindt zich op circa 360 meter van het verzorgingstehuis en op circa 420 meter van onderhavig tankstation. En kwetsbare groep, waarvan aangenomen mag worden dat de “zelfredzaamheid” op een lager niveau zal liggen dan van de andere omwonenden, bewonen het woonzorgcentrum “De Hoorn”. Voor het woonzorgcentrum is wel een “gebruiksvergunning” verleend (bijgevoegd) en de plaatselijke brandweer beschikt over een aanvalsplan teneinde een calamiteit zo goed mogelijk te kunnen bestrijden. Tevens worden er regelmatig rampoefeningen gehouden. De laatste was in 2002. De brandmeldcentrale van “De Hoorn” kent een rechtstreekse verbinding met de Meldkamer Ambulance en Brandweer.

Gemeentelijke plannen

De gemeente is wettelijk verplicht een risico-inventarisatie te maken en deze op te nemen in een rampenplan. Het betreft een totaal overzicht waarin de soorten rampen en zware ongevallen zijn opgenomen die de gemeente kunnen bedreigen en de mogelijke gevolgen daarvan. Daarnaast moet een overzicht gemaakt worden van risicovolle situaties. De geïnventariseerde risico's in de regio zijn vastgelegd op de risicokaart Groningen. Deze is voor iedereen via het Internet toegankelijk en bij de gemeente in te zien. De provincie Groningen beheert de (digitale) risicokaart (te vinden op www.provinciegroningen.nl).

De gemeente dient zich onder andere door middel van planvorming voor te bereiden op voorzienbare risico's. Hiervoor worden verschillende plannen opgesteld.

Het rampenplan

Het gemeentelijke rampenplan is een overkoepelend plan dat bij allerlei incidenten toepasbaar is. Het bestaat uit deelplannen die processen beschrijven die bij een incident nodig kunnen zijn.

Draaiboeken

Draaiboeken zijn instructies inhoudende de alarmeringsregeling, de taakomschrijving en de werkwijze van diensten, afdelingen, organisaties of instanties en hun plaats binnen de totale organisatie van bestrijding en de gevolgen van een incident.

Rampbestrijdingsplan

Dit is een plan dat wordt gemaakt voor het bestrijden van een incident bij een bedrijf of op een traject waar incidenten met gevaarlijke stoffen kunnen voorkomen. Het bevat alle maatregelen die de disciplines inzake rampenbestrijding treffen binnen een (voorzienbaar) incident.

In deze beschikking beperken wij ons tot het lokaal niveau (Op regionaal niveau worden plannen opgesteld voor het vervoer van gevaarlijke stoffen).

Op lokaal niveau worden rampenbestrijdingsplannen gemaakt voor bedrijven met gevaarlijke stoffen.

Deze worden vastgesteld nadat inspraak van de bevolking heeft plaatsgevonden. De rampenbestrijdingsplannen dienen ten minste elke vier jaar of eerder indien daartoe aanleiding is, te worden geactualiseerd en beoefend. Bij elke actualisering heeft de bevolking opnieuw inspraak.

In het Model gemeentelijk rampenplan is aangegeven dat er een Rampenbestrijdingsplan LPG wordt uitgewerkt in 2005.

Advies regionale Brandweer

Het advies van 4 februari 2005 van de Hulpverleningsdienst Groningen (Regionale brandweer) is in deze beschikking meegewogen en maakt als zodanig deel uit van deze beschikking. Het advies is bijgevoegd en de conclusie van het advies is als volgt:

Het scenario van een BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion) is weliswaar niet bestrijdbaar maar kan wel met proactieve en preventieve maatregelen worden voorkomen. Ten opzichte van de huidige situatie kan e.e.a. worden geoptimaliseerd. Op grond van de wetgeving zal de LPG-verkoop uiterlijk 2010 moeten worden gesaneerd.

Ten aanzien van het gestelde in de conclusie merken wij het volgende op.
De Regionale Brandweer noemt in haar conclusie proactieve en preventieve maatregelen. Deze zijn als volgt in het advies omschreven;

Preventieve maatregelen

- Verbod op roken en open vuur.
- Chauffeur altijd bij lossing (LPG) aanwezig.
- Stationaire blusvoorzieningen en evt. kleine blusmiddelen zijn gebruiksklaar tijdens lossing.
- Geen gelijktijdige lossing van LPG en andere brandstoffen.
- Aanrijdbeveiliging losplaats/ appendages.

Proactieve maatregelen

- LPG mag alleen overdag worden gelost (hogere zelfredzaamheid).
- Maximale doorzet LPG van maximaal 500 m³. opgenomen in de vergunningaanvraag.

Ten aanzien van het gestelde onder Preventieve maatregelen merken wij op dat deze zijn doorgevoerd in de bedrijfsvoering en volgen uit voorschriften van het Besluit LPG-tankstations welke rechtstreeks werkend is voor onderhavig tankstation.

Ten aanzien van de proactieve maatregelen merken wij op dat deze maatregelen zijn vastgelegd in deze beschikking en in de voorschriften behorend tot deze beschikking.

Tenslotte merken wij ten aanzien van het gestelde in het advies van de Regionale Brandweer het volgende op.

Onder "Preparatieve maatregelen" worden genoemd;

1. Adequate bluswatervoorzieningen op of nabij het tankstation;
2. Goede bereikbaarheid LPG-losplaats;
3. Opleiding/training personeel tankstation in het bestrijden van branden m.b.v. kleine blusmiddelen;
4. Uitwerken van een rampbestrijdingsplan.

Ten aanzien van het hiervoor gestelde merken wij het volgende op.

Ad 1) In de nabijheid van het tankstation bevindt zich een brandkraan.

Ad 2) De LPG losplaats is goed bereikbaar.

Ad 3) Naar aanleiding van dit advies hebben wij contact opgenomen met de heer Berends van het gelijknamige tankstation. De heer Berends heeft te kennen gegeven een cursus brandbestrijding zeker zinvol te vinden en zal informeren naar de mogelijkheden tot het volgen van instructies/opleiding in deze.

Ad 4) Zoals elders in deze beschikking gesteld is in het "Model gemeentelijk rampenplan" aangegeven dat er een Rampenbestrijdingsplan LPG wordt uitgewerkt in 2005.

Algemeen / samenvattend

Sinds 1989 maakt een ondergrondse LPG tank, met een inhoud van 20 m³, deel uit van onderhavig tankstation. De tank wordt periodiek gekeurd door het KIWA en de Dienst voor het Stoomwezen (rapport en verklaring maakt deel uit van de aanvraag). Na inwerkingtreding van het BEVI is gebleken dat het tankstation voldoet aan de 10-5 contour, niet aan de 10-6

contour en de norm van het groepsrisico te boven gaat. Op basis van de huidige inzichten komen wij tot de conclusie dat het niet mogelijk is om op betreffende locatie te voldoen aan de 10-6 contour hetgeen, na inwerkingtreding van artikel 18 van het BEVI, betekent dat de LPG opslag/verkoop op die datum beëindigd dient te zijn.

Wij zijn van mening dat wij deze vergunning ook in het kader van Het besluit Externe veiligheid Inrichtingen kunnen verlenen.

Overwegingen uit de vergunning van een BRZO bedrijf (Delamine te Delfzijl)

BRZO

Op 19 juli 1999 is het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO '99) in werking getreden als uitvloeisel van de Seveso II richtlijn van de Europese Unie. Het BRZO '99 stelt eisen aan het veiligheidsbeleid van bedrijven die op grote schaal met gevaarlijke stoffen werken.

Doelstelling is het voorkomen en beperken van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Daartoe moeten bedrijven onder meer over een veiligheidsbeleid en een veiligheidsbeheerssysteem beschikken. Sommige bedrijven moeten daarnaast ook nog een veiligheidsrapport opstellen en indienen bij de overheid.

Op grond van het BRZO'99 heeft Delamine de verplichting om een veiligheidsrapport (VR) op te stellen vanwege de aanwezigheid van giftige stoffen voor het watermilieu (meer dan 500 ton) en de aanwezigheid van schadelijke stoffen voor het watermilieu (meer dan 2000 ton). Op 29 juli 2003 hebben wij het VR ontvangen. De in dit rapport weergegeven risico's hebben wij samen met de toezichthouders van de Arbeidsinspectie, de Regionale brandweer en de waterkwaliteitsbeheerders beoordeeld. In onze beoordeling van 29 juni 2004 hebben wij vastgesteld dat de beschrijving voldoet aan het BRZO en de CPR 18. Verder hebben wij gedurende onze inspectie op 21 en 22 januari 2004 steekproefsgewijs vastgesteld dat Delamine in werking is overeenkomstig de beschreven veiligheidsvoorzieningen. Tijdens die inspectie heeft Delamine aangekondigd dat het VR zal worden aangevuld vanwege twee wijzigingen bij de ammoniaklossing. Het bedrijf zal i.v.m. de voorgenomen productieverhoging (55.000 jato) een grotere hoeveelheid ammoniak lossen en Delamine zal de noodstop van de lossing automatiseren. Op 25 maart 2004 hebben wij Aanvulling I VR ontvangen. In figuur 1 van dat rapport heeft Delamine de contouren van het plaatsgebonden risico gepresenteerd. Met figuur 2 heeft het bedrijf ons de curve van het groepsrisico verschaft. Door het automatiseren van de noodstop van de ammoniaklossing is het veiligheidsrisico in aanzienlijke mate afgenomen.

De onderhavige aanvraag om vergunning gaat vergezeld van het VR van juli 2003 en de aanvulling daarop van maart 2004. In de aanvraag zelf is een samenvatting van het VR opgenomen.

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI; besluit van 27 mei 2004 en gepubliceerd in het Staatsblad van 10 juni 2004) legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Deze bedrijven verrichten soms risicovolle activiteiten dichtbij kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten. Daardoor ontstaan risico's voor mensen die in de buurt ervan wonen of werken. Het besluit beoogt die risico's te beperken. Het verplicht gemeenten en provincies wettelijk bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van ruimtelijke plannen (zoals het streek- en bestemmingsplan) rekening te houden met externe veiligheid. Dit betekent bijvoorbeeld dat woningen op een bepaalde afstand moeten staan van een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen.

Uit artikel 2, eerste lid 1 onder a van het BEVI vloeit voort dat Delamine een inrichting is waarop het Besluit van toepassing is. Delamine is namelijk een bedrijf waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is. Ook vanwege de aanwezige CPR 15-2 (Piperazine) opslagloods is het BEVI van toepassing op Delamine. Omdat in het op grond van het BRZO 99 opgestelde Veiligheidsrapport (VR) alle veiligheidsrisico's zijn

meegenomen, dus ook de opslag van meer dan 10 ton aan gevaarlijke stoffen in een loods, hebben wij in deze vergunning alleen getoetst aan het gestelde in BEVI en niet aan de ter uitvoering van BEVI opgestelde ministeriële regelingen en de daarin vermelde afstandcriteria.

Het BEVI verplicht ons het plaatsgebonden risico te toetsen en het groepsrisico te motiveren. Wij constateren dat de 10-6-contour van het plaatsgebonden risico binnen de terreingrens van het Chemiepark blijft. Binnen deze contour bevinden zich geen kwetsbare (ondermeer woningen, kantoorgebouwen, zieken-, bejaarden- en verpleeghuizen, scholen) en beperkt kwetsbare objecten (verspreid liggende woningen, sporthallen enz.). Dit betekent dat Delamine aan respectievelijk de grenswaarde en de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (artikel 7, lid 1 en 2 van het BEVI) voldoet.

Het BEVI (art. 12) verplicht ons tot een motivering naar aanleiding van het groepsrisico. Hierbij dient aandacht te worden besteed aan:

- a) de aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied;
- b) de mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst;
- c) de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval;
- d) de mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de inrichting om zich in veiligheid te brengen.

Ad. a: De dichtheid van personen in het invloedsgebied is laag. Het invloedsgebied hebben wij bepaald met behulp van de effectafstanden die zijn gegeven in Appendix 5 van Aanvulling I van het VR. De maximale effectafstand is 1225 meter. Binnen die afstand van Delamine bevinden zich de woningen in Weiwerd, enkele (chemische) bedrijven, de Oosterhornweg en het fietspad aan de noordzijde van het Chemiepark. De dichtheid van de daar aanwezige personen is laag.

Ad. b: Het groepsrisico, de kans op een calamiteit waarbij een groep van ten minste 10 personen sterft, is verwaarloosbaar klein. Wij hebben daarom zelf geen onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om dat risico te beperken. Ook in het VR en in Aanvulling I lezen wij geen voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst.

Ad. c: Naar aanleiding van het VR en Aanvulling I zal de burgemeester van de gemeente Delfzijl het rampbestrijdingsplan voor Delamine opstellen. Een belangrijk typerend rampscenario bij Delamine is het ontstaan van een gaswolk met giftig ammoniak. De gemeente Delfzijl heeft het optreden tijdens een dergelijke ramp reeds beschreven in het rampbestrijdingsplan voor Akzo Nobel. Volledigheids-halve voegen wij hieraan toe dat, zij het buiten het kader van de Wm, de provincie bij monde van de CdK een toezichhoudende rol heeft ten aanzien van rampbestrijdingsplannen. De invulling van deze verantwoordelijkheid wordt door de CdK op een actieve wijze ter hand genomen.

Ad. d: De mogelijkheden voor personen om zichzelf in veiligheid te brengen in geval van een ramp bij Delamine zijn onder andere afhankelijk van de persoonlijke gesteldheid en het type ramp (grote ramp, explosie of grote brand). Bij Delamine zal een gaswolk kunnen ontstaan. Wij veronderstellen dat er dan voldoende mogelijkheden tot zelfredzaamheid zijn. Zo veronderstellen wij dat bij en rondom Delamine vooral gezonde personen aanwezig zijn die door de aanwezigheid van het gasmeetnet en de sirenes tijdig worden gewaarschuwd en die adequaat reageren op de alarmsignalen en de aanwijzingen van de hulpverleners.

Wij zien gelet op bovenstaande motivering naar aanleiding van het BEVI geen belemmering voor het verlenen van de aangevraagde vergunning. Conform artikel 12, lid 2 en 3, hebben wij hierover overleg gevoerd met burgemeester en wethouders van Delfzijl en met het

bestuur van de regionale brandweer. Ook zij zien daarin geen belemmering voor het verlenen van de vergunning.